

Verkiezingsprogramma D66

September 2017

Nederland Vooruit!

***Verkiezingsprogramma D66 voor de
Tweede Kamerverkiezingen van
September 2017:***

Onze plannen voor Nederland:

Samenvatting

- **Een verzorgingsstaat die werkt voor iedereen.** Met gerichte belastingverlagingen, toegankelijke kinderopvang en een hervormd ontslagrecht garanderen we dat iedereen die wil werken aan het werk komt. Op die manier scheppen we ten minste 100.000 nieuwe banen in 2018.
- **Een toekomstbestendig pensioenstelsel.** Met het verhogen van de AOW leeftijd naar 67 jaar hebben we een grote stap gezet naar het houdbaar houden van ons pensioenstelsel. Hier bouwen we op door. We schaffen de doorsneesystematiek af om het systeem socialer te maken. We voeren individuele pensioenpotjes in zodat iedereen inzicht krijgt in zijn of haar pensioen, en maken het mogelijk voor mensen om hun pensioenpotje in te zetten voor investeringen in hun eigen woning of hun kinderen.
- **Een innovatieve, dynamische economie.** Met extra middelen voor leven lang leren, hervormingen in ons innovatiebeleid en een forse investering in het onderwijs maken we van Nederland een koploper in innovatie.
- **Het klimaatakkoord van Parijs nakomen.** Met verdere vergroening van het belastingstelsel, een uitbreiding op SDE+ subsidies voor innovatieve technieken, een groene investeringsbank en sterke Europese samenwerking komen wij de afspraken na en houden we de temperatuurstijging onder anderhalve graden.
- **De beste en schoonste infrastructuur ter wereld.** Met een investering in het openbaar vervoer, variabele wegenbelasting en een goed natuurbeleid werken we files terug, verbeteren we de mobiliteit en gaan we luchtvervuiling tegen.
- **Een goede en betaalbare woning voor iedereen.** De woningnood op de sociale huurmarkt lossen we op door zo snel mogelijk 100.000 nieuwe, energieneutrale sociale huurwoningen te bouwen. Daarnaast moedigen we vrije huur aan door een woningfonds beschikbaar te maken voor 100.000 nieuwe woningen in het middensegment. De koopmarkt brengen we in balans met aanpassingen aan de fiscale behandeling van de eigen woning.
- **Een sterk Europa in een onzekere wereld.** In een wereld geteisterd door onzekerheid is een sterk Europa meer nodig dan ooit. We proberen op Europees niveau afspraken te maken om de defensieuitgaven te verhogen en de versnipperde Europese legers gecoördineerder en effectiever samen te laten werken. De NAVO-norm van 2% komen we na. En de Europese instituties willen we aanpassen; een meerbaans Europa moet mogelijk worden en democratie en transparantie staan ook op Europees niveau centraal.
- **Kleinere klassen voor beter onderwijs.** Onderwijs is de basis van onze maatschappij. Zonder onze leraren zouden we nergens komen, en leraren verdienen het dan ook om zo veel mogelijk aandacht aan leerlingen te besteden. Met kleinere klassen is er meer aandacht voor het individu en kan de onderwijskwaliteit flink verbeteren.

Financiën:

- Individueel pensioensparen mogelijk maken;
- Werkzoekenden worden tijdelijk ontheven van sollicitatieplicht als zij een specifieke opleiding gaan volgen die hen klaarstoomt voor een nieuwe baan;
- Oprichten duurzaam innovatiefonds;
- Belastingverlaging voor mensen die zelf energie opwekken of elektrisch rijden;
- Hervorming van Nederlandse UCITS regels;
- Striktere regels voor beleidstransparantie van alle openbare begrotingsuitkeringen;
- Het belastingstelsel versimpelen door alle toeslagen samen te voegen tot een huishoudtoeslag;

Onderwijs:

- Meer geld vrijmaken voor kleinere klassen;
- Hogere salarissen voor leraren;
- Programmeren en burgerschap als basisvakken in het onderwijs;
- Ieder kind heeft vanaf 2 jaar recht tot kinderopvang;
- 1 miljard extra investeren in innovatie en onderzoek;
- Verouderde schoolgebouwen energie-neutraal maken;
- Stimulering van langdurige vestiging van afgestuurde buitenlanders in Nederland;
- Vluchtelingen in Nederland krijgen vanaf de eerste dag taalles;
- Inzetten op brede (buurt)scholen waarbij onderwijs en kinderopvang samenwerken. Op één locatie kunnen kinderen terecht voor voorschoolse opvang en ontwikkeling, onderwijs, buitenschoolse opvang, sport en cultuur;

Sociale zaken en werkgelegenheid:

- Versoepelen ontslagrecht;
- Uitbreiden maximaal termijn tijdelijk arbeidscontract tot vijf jaar;
- De WW activerender maken door de uitkering te verhogen en duur te verkorten;
- Meer arbeidsparticipatie creëren door de subsidie voor ouderbijdrage kinderopvang te vergroten en het creëren van een hogere arbeidskorting. Zo garanderen we dat werken altijd loont;

Wonen:

- Inzetten op de bouw van:
 - 100.000 energieneutrale sociale huurwoningen;
 - gecentraliseerde studentenhuisvesting;
 - andere huisvesting waarvan het aanbod aansluit op de marktwensen;
- De vrije huur aanmoedigen door een woningfonds beschikbaar te stellen voor 100.000 nieuwe woningen in het middensegment;

Klimaat:

- Alle kolencentrales uiterlijk 2025 dicht;
- Algeheel verbod op mijnbouwinstallaties in beschermde natuurgebieden;
- Zonnepanelen op alle overheidsgebouwen;
- Minimaal 25% duurzame materialen in elk bouwproject;
- Meer 80- en 100- zones rondom steden;
- Pleiten voor een Europees bijenfonds om de honingbij is Europa te beschermen;
- Uitbreiden van de SDE+ subsidies voor innovatieve technieken;

Zorg:

- Wettelijke belemmeringen therapeutisch gebruik stamcellen wegnemen;
- Ouderschapsverlof van twaalf weken voor zowel man als vrouw;
- Programma's voor sport en beweging voor jongeren stimuleren en werken richting een rookvrije samenleving;
- Chronisch zieken en mensen open rond de armoedegrens ontzien door geld beschikbaar te stellen voor gemeentepolissen zonder eigen risico;

Buitenland en Europa:

In het laatste jaar is de wereld alleen nog maar onvoorspelbaarder en instabieler geworden. De Brexit, Putin aan de oostgrens van Europa, blijvende instabiliteit in Noord Afrika, Erdogan die zich steeds autocratischer opstelt en de onvoorspelbaarheid van Trump dragen allemaal bij aan deze situatie. Om deze uitdagingen te confronteren moeten we samen met Europa sterk zijn.

- Schorsen van wapenhandel met Turkije;
- Schorsen van wapenhandel met Saoedi-Arabië
- Pleiten voor het hervormen van de Europese raad, Commissie en Parlement;
- Aanpassen uitkeringsverdrag met Marokko: uitkeringen aanpassen aan plaatselijke levensstandaard;
- Meer op Europees niveau samenwerken om de klimaatdoelstellingen van Parijs te halen;
- Samen met president Macron vechten voor een meer verenigd Europa in plaats van aan de zijlijnen staan.
- Afschaffen zevenjarige begroting van de EU
- Ons hard maken voor meer internationale handelsverdragen

Defensie:

- Doorgaan met het defensiebudget naar 2% van het BBP.
- Meer samenwerking binnen Europa met onder andere de aanschaf van materieel en samenwerking tussen eenheden.

Justitie:

- Verkeersboetes omlaag;
- Verkeersboetes inkomensafhankelijk maken;
- Vervroegde vrijlating na 2/3e straf alleen bij beoordeling goed gedrag;

- Extra investeringen in cybercapaciteit en beveiliging overheidsnetwerken;
- Liberalisering internetgokken;
- Verbod buitenlandse financiering van religieuze scholen en instellingen;
- Salarisverhoging voor politiemensen;

Staatshervorming:

- Waterschappen overdragen naar de Provincies;
- Commissaris van de Koning een gekozen positie maken;
- Referendumwetgeving hervormen, strengere regels voor minimale opkomst (65%) en minimale meerderheid (65%);